

DE NEUS WORDT DIRECTEUR

Een stuk voor poesjenellen met elementen ontleend aan Lorca.

(Retablillo de Don Cristobal)

Wannes Van de Velde

Poesjenellen

De directeur
De Neus
De patient
Roza

Directeur

Hebde 't gezien gisterenavond, Neus?

Neus

Neeje, directeur.

Directeur

Hoe, neeje? En ge weet nog geen eens niet wat dat 'k gaan zeggen!

Neus

En toch heb ik het niet gezien.

Directeur

En waarom niet?

Neus

Omda 'k genen televisie heb.

Directeur

Watte? Hebde gij nog genen televisie? Maar allé, Neus, zijt nu een eerlijk. Da' s nu toch geen werk hé. Ne mens kan op den duur met u nog niet meer klappen... Hebde nu al 'nen auto?

Neus

Bijlange niet, directeur, da's allemaal last manneke. Genen auto, da's mijn vrijheid.

Directeur

En ik zeg u dat 't juist andersom is. 'ne mens kan niet vrij zijn zonder auto. Zonder auto kunde nieverans naartoe.

Neus

Voorwat zijn er dan taxi's

Directeur

Kunde gij alle dagen taxi rijden?

Neus

Van eigens.

Directeur

Hebde gij dan zoveel geld?

Neus

Neeje. Zoveel verdien ik hier niet, maar ik laat dat allemaal op de rekening van den teater zetten, verstade?

Directeur

Watte. Daarmee is er zo weinig in kas. En dat doede gij zo met alles, zeker?

Neus

Zijt gerust. Onkosten teater... die niet rijk is, moet slim zijn.

Directeur

Neus Van Reeth, ge kunt gaan!

Neus

All right! Salut hé directeur, ziet dat ge zonder mij uwe plan trekt.

Directeur

Denkt maar niet dat de Poesje niet zonder de Neus kan zenne. Maar 'k vraag mij af wat dat gij zonder de Poesje gaat doen.

Neus

'k Gaan solliciteren in den opera.

Directeur

Ha, ha, laat me niet lachen, in den opera! Voor de blaren om te draaien zeker?

Neus

Neeje, voor de muzikanten uit de kroeg te jagen tegen a't aan hun is.

Directeur

Goed. Als voor u de zekerheid meer importentie heeft dan de kunst, ga dan maar naar 't officieel teater, zenne, verrader!

Neus

Zeg, directeur, niet te hard van stapel lopen hé. 't Zijde gij die mij hebt weggejaagd, en daarbij, 'k hore 'k ik u geren komen... ge zijt aan 't kappen op 't officieel teater, maar ge zijt toch ook directeur hé.

Directeur

Da's immers maar symbolisch. Bij mij is 't meer de figuur die a telt... voor den buitenwereld, verstade? 'Ne poesje zonder directeur, daar zoude de mensen niet naartoe komen.

Neus

'Ne poesje zonder de Neus , daar zouden z'ook niet naartoe komen...

Directeur

Van mij moete niet blijven, zenne Neus, maar ik denk wel dat d'ander poesjenellen het gere zouden hebben.

Neus

Allé, 't is goed, a'k mijn goesting mag doen.

Directeur

Hoe'n goesting?

Neus

Awel, spelen wat dat 'k geren speel. Zeggen wat dat 'k geren zeg.

Directeur

Neus, 't is aan u, wat wilde spelen?

Neus

Geacht publiek, in d' eerste plaats zou ik er u op willen wijzen dat ge moet zien dat g'u hier niks laat wijsmaken. Het klassieke gelul over 'ne lach en een traan, dat zulde wel al kennen. Dààrmee gaan ik u dus al niet meer lastig vallen. D'r wordt pertang van mij verwacht da'k dat wèl gaan doen. Normaal gezien zou ik bijvoorbeeld moeten zeggen: " De poesje is de uitdrukking van de fantasie van het volk, 'nen barometer van zijne esprit en van zijn onschuld."

Schoon hé... maar dat heb ik al zo dikwijls gezeid dat 'k het zelf nog niet meer hoor. En hoe vindt ge dees?..." Den dichter, die dees klucht heeft opgetekend uit de mond van het volk, alsook de acteurs van dezen teater, zijn er van overtuigd dat het gekultiveerd publiek van dezen avond de groffe, maar tegelijk zo charmante taal van de poesje zal weten 't appreciëren."

Ook 'ne goeie hé?

En in dien trant zou ik hier nog zo'n half uur moeten staan lullen, terwijl da'k feitelijk heel ander dinges zou willen vertellen... bijvoorbeeld hoe dat de rozen worden geboren, of hoe dat ge zeesterren moet kweken. Ik kan u ook verklappen hoe dat ge de zon moet opblinken a't den dag wat donker is uitgevallen, en hoe dat ge de maan moet binnenhalen a't de nacht te lang is naar uw goesting...

Directeur

(eventueel in de coulisse)

Neus, doe mij het plezier van te zwijgen. Uwen tekst is uit wanneer a' ge zegt: " de groffe, maar tegelijk zo charmante taal van de poesje zal weten 't appreciëren."

Neus

Ja, directeur.

Directeur

Gij, als akteur, hebt het recht niet om de geheimen t'ontsluieren, waardat wij moeten van leven.

Neus

Da's goed, directeur. 'k Zal 't niet meer doen.

Directeur

A la bonheur. Betaal ik u soms niet genoeg?

Neus

Feitelijk niet. Maar met 't geen ik hier kan scheef slagen, kom ik wel rond. Maar 'ne rijke mens zijn ik bij lange niet.

Directeur

Dan wordt het hogen tijd dat ge 'ne rijke mens wordt.

Neus

En voorwatte, directeur?

Directeur

Omdat ge gaat trouwen.

Neus

Maar 'k hebbe 'k ik geen goesting om te trouwen.

Directeur

Ik zeg dat ge gaat trouwen.

Neus

En voorwat zou 'k ik trouwen?

Directeur

Omdat 'k ik het zeg. En ik zijn den directeur.

Neus

Ik heb geen cents voor te trouwen.

Directeur

't Is 't geen a'k zei... 't wordt hogen tijd dat ge rijk wordt. Ziet dus maar dat ge ze rap verdient.

Neus

Dan zal ik maar dokter worden, zeker.

Directeur

Da's een goed gedacht, Neus.

Neus

Ik zal mijn matrak maar al gaan halen.

(hij krijgt zijn knuppel langs de rechterstang)

Directeur

Bravo! Ik zien dat ge mij hebt verstaan. Spoed u. Ik zien uwen eerste patient al afkomen.

Patient

Goeien dag!

Neus

Goeien nacht!

Patient

Goeien dag

Neus

Goeien nacht!

Patient

Goeien avond!

Neus

Ik zeg a 't 'ne goeien nacht is!

Patient

(terzijde)

Ik zou misschien ook eens goeie nacht kunnen zeggen...

(tot Neus)

Goeie nacht!

Neus

Goeien, donkere nacht!

Patient

Ha, eindelijk zijn we 't akkoord. Dan kan ik er zeker van zijn dat gij 'ne groten dokter zijt en dat ge mij zult weten te genezen. Goeien dag.

Neus

Ik heb gezeid: goeie nacht, en 't blijft goeie nacht!

Patient

't Is gelijk ge wilt.

Neus

Waar doet het zeer?

Patient

'k Heb pijn in mijnen hals, van onder aan mijn haar. Ik weet het van mijne kozijn Jan Van den Hals, want dààrvoor had ik geen pijn aan mijnen hals.

Neus

Dan snijden w' hem af, maar we snijden door 't mals

Patient

Oei, oei, maar dan gade mij zeer doen.

Neus

Dan zal ik u hiermee moeten genezen.

Patient

Wat is dat voor iets?

Neus

Da's een cognacmachien. Daar kunde de sterren mee zien.

Patient

En wat gade daarmee doen?

Neus

Uwen hals verwarmen.

Patient

Maar doet me niet te zeer hé.

Neus

Zo'n sterrekesmachien, da's niet goeiekoop in 't gebruik. Hebde gij veel centen?

Patient

Twintig stukken hier, twintig stukken daar, en in mijnen binnenzak een stuk of zes en nog een paar. En van achter in mijn holleke, nog wat nikkel op een rolleke.

Neus

Awel, dan zal ik u zo goed genezen, dat ge 't aan niemand niet zult gaan vertellen.

Patient

Goeien dag.

Neus

Goeie nacht!

(hij slaat hem neer)

Patient

Aaaaaiiii!

Neus

Voilà, da' s binnen. 'k Heb u liggen hé sukkelaar. Wacht, ik zal hem eens achter een hoekske sleuren, da'k hem op mijn gemakske kan uitschudden.

Directeur

Awel Neus, had hem veel centen?

Neus

Ja.

Directeur

Zijde nu 'ne rijke mens?

Neus

Dat zou 'k wel denken. 'k Zal 't eens direkt allemaal op mijn bank gaan zetten zie.

Directeur

Ge gaat gij niks. Ge gaat gij trouwen.

Neus

Met wie?

Directeur

Met juffrouw Roza, een bloem van een kind.
Z' heeft twee klein tiekes
Gelijk de poppemiekes,
En een poepeke maar justekes zo breed
Gelijk een hollands bolleke kaas,
En een klein eksterke dat zingt en roept,
En dat nog nooit niet heeft gesnoept.
D'r wordt van heur gezeid: " 't is tijd dat z' iemand heeft,
Of twee of drij, dan komt z' op snee."

Neus

Amai, dat moet nogal 'ne fermen draaier zijn a'k dat zo hoor.
En waar is die marchandies te bezichtigen?

Directeur

Daar komt ze juist aan. Laat ons efkes in de coulisse gaan staan en ons koest houden, dan kunnen w' horen wat dat ze te vertellen heeft.

(zij gaan weg en Roza komt op)

Roza

Ho, wat 'ne schone, heldere nacht hangt er boven de dakens. Nu tellen de kinderen de sterren en d' ouw mannen vallen in slaap op hunnen dorpel, maar weet ge waar dat 'k ik zou willen zijn?

Op den divan met de Jan

Onder den edredon met de Mon

Op de canapé met don José

Op de vloer met mijnen amour

Tegen de muur met den Tuur

En in de grote rocking chair met Jan declair.

Aaaah... Ik wil trouwen, hebde 't gehoord?

Ik wil trouwen met 'ne jonkman,

met 'ne militair

Met 'nen aartsbisschop

Met 'ne generaal;

Met twintig jongskes uit Portugal...

Ik heb een eksterke dat zingt en roept,

En dat nog nooit niet heeft ge...snoept.

(af)

Directeur

Hebde 't gehoord? Da' s gene zever hé jongen.

Neus

Neeje directeur, 'k word er niet goed van. Maar... wie zegt er dat die mij gaat willen?

Directeur

Zijt maar gerust. Da' s een druif die a ge maar moet plukken.

Neus

Voor mij part is dat meer 'nen hele tros druiven... Oei, oei,...hebde dat g' hoord van dat eksterke dat nog nooit niet heeft... Zeg directeur, wat stade gij daar nu te bibberen?

Directeur

Zwijgt stil Neus, 'k zijn er ook niet goed van.

Neus

Trouwt gij er dan mee hé directeur.

Directeur

Maar dat gaat toch niet. Ik heb gezeid dat gij er mee moest trouwen, en ik zijn uwen baas, dus moete gij doen wat dat 'k ik u gezeid heb hé. Wat gaan de mensen anders van mij denken? Nen directeur zonder autoriteit, da' s lijk een pint zonder schuim.

Neus

Maar a'k ik nu efkes directeur word en aan u zeg dat gij moet trouwen, dan is 't toch OK, hé.

Directeur

Dat gaat toch zo maar niet op 'nen hik en 'ne knip.

Neus

Maar jawel. Allé, luistert eens. Gij zijt nu directeur hé.

Directeur

Ja

Neus

Dan hebde gij toch het recht voor tegen mij te zeggen da'k directeur moet worden.

Directeur

Nooit!

Neus

'k Wil natuurlijk niet zeggen voor altijd hé. Voor efkes hé, tot dat ge getrouwd zijt met Roza.

Directeur

Neus, da' s geen slecht gedacht. Maar dan zulde toch een ander kostuum moeten aandoen, zenne.

Neus

Wacht efkes

(Neus af)

Directeur

Oei, oei, ik gaan trouwen met juffrouw Roza. Dat mij op mijn jaren nog zoiets moet overkomen. Ik dacht al lang niet meer aan vrouwelikheden moete weten, maar nu zijn ik niet meer 't houden. Een eksterke dat nog nooit niet heeft... ai, ai, ai!
Waar blijft die Neus nu, da 'k hem mijn macht overdraag. Neus, waar zijde!

Neus

Ik koom, 'k zijn mij aan 't omkleden!

(komt op met dezelfde jas als de directeur)

Voilà, da' s dan in de valies. Nu zijn e'k ik uwen baas. Hoe hete gij feitelijk?

Directeur

...Dat zijn 'k ik vergeten. Alleman noemt mij al jaren en jaren directeur, en daardoor zijn ik mijnen echte naam vergeten.

Neus

Goed, dan zal ik u voor de gelegenheid vleugeladjutant noemen.
Vleugeladjutant, 't is tijd dat ge gaat trouwen.

Directeur

En waarom, directeur?

Neus

Omdat 'k ik het zeg.

Directeur

En met wie moet ik trouwen?

Neus

Met juffrouw Roza.

Directeur

Ja, directeur.

(snel af)

Neus

Voilà, die zien we zo gauw niet meer terug. 't Zal wel een jareke duren eer a 't dien hier terug is, en dan kan hem niet meer binnen van d' horens die hem draagt.

Ik zal dan maar directeur blijven, want 'nen teater zonder directeur, zeft nu zelf, daar komen de mensen niet naartoe, dat heeft geen klas.

En daarmee, dames en heren, is ons stukske ten einde.

Ik hoop dat g' u zonder complexen hebt kunnen amuseren, en dat zou eigenlijk wel moeten ook, want a' t er vandaag den dag nog éénen teater bestaat die'n a geen complexen heeft, dan is het wel de poesje.

De poesje is namelijk de uitdrukking van de fantasie van het volk, 'nen barometer van zijnen esprit, en van zijn onschuld. Den dichter, die dees klucht heeft opgetekend uit de mond van het volk, alsook de acteurs van dezen teater, zijn er van overtuigd dat het gekultiveerd publiek van dezen avond, de groffe, maar tegelijkertijd zo charmante taal van de poesje heeft weten 't apprecieren. Ik dank u.
